

Kultura

UGLEDNI PIJANISTA ALEKSANDAR SERDAR O MUZIČKOJ SCENI U SRBIJI I CRNOJ GORI

Vlast ne mari za klasiku, oni vole „narodnu” muziku

Trenutno najbolja pijanistkinja koju imate u Crnoj Gori, Vesna Đokić, bila je moj student. Mislim da je ona izvanredna. Ona bi, recimo, mogla vidno da doprinese edukaciji mladih pijanista u Crnoj Gori

Poznati pijanista Aleksandar Serdar rado je viđen gost na našim muzičkim scenama. Kao dugogodišnji klavirski pedagog upućen je u (ne)prilike koje vladaju u Srbiji, Crnoj Gori i cijelom regionu kada je riječ o umjetničkoj muzici. Otvoreno govori o nezadovoljavajućem statusu pedagoga, predavača na dvije muzičke akademije, u Beogradu i Nišu, i činjenici da „ljudi sa vlasti ne vole klasičnu muziku, niti mare za nju”.

- Ni u Srbiji ni u Crnoj Gori ne

vidim zainteresovanost društva za postojanje i njegovanje klasične muzike. Uvijek postoji državna politika koja mora da diktira pravac obrazovanja, kulture, ekonomije... Dakle, država diktira. S obzirom na to da je kod nas sve teža situacija u klasičnoj muzici, to nam samo pokazuje da država nije zainteresovana za umjetnost. Mislim da nisam jedini koji tako misli i priča. Istina, o ovome se uvijek govori i u Srbiji i ovdje, u Crnoj Gori, ali, imam utisak da to baš puno ne pogađa ljude sa vlasti. Oni to ne čuju, nemaju sluha i ne zanima ih zato što ni oni sami ne poznaju klasičnu muziku niti je vole. Vjerovatno, kada bi neko od njih volio klasičnu muziku, onda bi se pobrinuo i da ona postoji. Ali, vjerovatno voli neke rok balade, ili možda, popularne narodne ili novokomponovane pjesme – kaže Serdar.

Godinama se bavi pedagogijom i „na izvoru” je kada su u pitanju obrazovni sistem i talentovani mladi muzičari, koji, svjedoci smo, kao nikad prije hrlje u inostranstvo. Talentovanih ljudi ima, kaže Serdar, a sasvim je drugo pitanje kako država na njih gleda.

- To je veoma kompleksno pitanje. Jedno je pitanje talentovanih mladih ljudi, a drugo njihovo prethodno

obrazovanje koje su donijeli iz osnovnih i srednjih muzičkih škola. Svakako da obrazovanje zavisi od opšteg stanja u društvu i usmjerenosti djece na klasičnu muziku, ali ne treba zaboraviti da muzičko obrazovanje zavisi od zainteresovanosti društvene zajednice za umjetnost. Imamo procvat tih „pink zvijezda“, novokomponovanih pjesama, takozvanih „narodnih“, koje uopšte ne bih zvao narodnom muzikom. To je neki jako čudan muzički žanr, apsolutno neprikladan za civilizovano društvo. No, vjerovatno da politički vrh to voli, uživa u tome, i podržava to. Oduvijek je tako bilo. Sve nam govori da klasična muzika i muzičko obrazovanje kod nas ne podržava politički establišment, i stoga sve što se radi radi se individualno, na „mišiće“, to je sve lični napor – kaže Serdar.

On dodaje da nismo civilizovana sredina, ni Srbija ni Crna Gora. Uprkos tradiciji i godinama koje su prošle, nismo uspjeli da dosegemo civilizacijski nivo.

– To je, prije svega, stvar mentaliteta, svijesti ljudi, politike zemlje, njenog uređenja. Mi to nismo uspjeli. Kod nas uvijek preovladava struja koja nas vuče retrogradno. Pojave se pojedinci koji vuku naprijed, a potom dođu ljudi koji sve vrata nazad – kaže pijanista.

Serdar podsjeća da kod nas decenijama postoje isti problemi kad je obrazovanje u pitanju.

– Može bilo ko bilo što da kaže, ako je neko na to gluv ili ne želi da čuje, onda to što se priča nema ni značaja – kaže on.

Opšta edukacija nije na visokom nivou, pa kod nas nema dovoljno obrazovanih ni u školama, a ni na fakultetima. Imamo veliki problem koji bi mogao da se riješi samo ako bi država imala želju da ga riješi, smatra Serdar. A, pošto te želje ni namjere nema, onda se nema gdje dalje, tvrdi on.

- Mi nemamo ni radio klasične muzike, koji je sastavni dio bilo koje civilizovane države. Svaka država u civilizovanom svijetu ima radio klasične muzike. Ne moramo da se poredimo sa Njemačkom i Austrijom, ali mogla bi da postoji jedna nacionalna frekvencija za klasičnu muziku koja ujutro emituje baroknu muziku, pa kratke numere, pa dopadljive melodije... Sve to može da se organizuje i to ne košta mnogo. To bi bio prvi korak edukacije stanovništva. Mnogi ljudi bi okrenuli tu stanicu, slušali tada klasičnu muziku i bili upoznati sa njom. Međutim, ni to kod nas ne može. Zašto bi onda djeca svirala klasiku kada nemaju nikakve perspektivu – pita se poznati pijanista.

To što poslednjih godina gotovo po pravilu, u fotelji ministara kulture sjede umjetnici, kako kaže Serdar, ne donosi ništa novo. Podsjećamo ga da je na čelu Ministarstva kulture više od godine njegov kolega, dirigent Ivan Tasovac.

- Nisam upoznat sa radom našeg ministra kulture Ivana Tasovca. Vjerovatno on ima mnogo posla, s obzirom na to da u kulturu spadaju i muzeji, i muzika, i gluma, i književnost, i još mnogo toga. Ono što ja vidim je da je klasična muzika, de fakto, u krizi. To je jasno, a to je zato što ne postoji dovoljno interesovanje ljudi iz vlasti – tvrdi Serdar.

No, ovaj umjetnik koji je godinama živio u inostranstvu vratio se u Srbiju i od tada se pored solističke karijere posvetio pedagogiji

- Moram da kažem da sam u Nišu uspio da ostvarim da to bude ono kako ja zamišljam da treba da izgleda pijanistička škola. Imam izvanredne studente. Uspio sam da školujem divne studenata. Trenutno najbolja pijanistkinja koju imate u Crnoj Gori, Vesna Đokić, bila je moj student. Mislim da je ona izvanredna. Ona bi, recimo, bila jedna koja bi mogla vidno da doprinese edukaciji mladih pijanista u Crnoj Gori. I, opet se vraćamo na establišment - ona mora da dobije i šansu za to, što znači da mora da postoji otvorenost i želja, recimo na fakultetu, da bude prihvaćena i da joj se pruži šansa da svoje znanje plasira. Ja sam uspio da uradim nešto. Upješno uklapam pedagoški rad i solističku karijeru, mnogo vježbam, što se mora

ako hoćete da budete uspješan muzičar. Ali, to treba omogućiti i mlađima – ističe Aleksandar Serdar.
S.Ć.